

Dominique Lambert

Nauki przyrodnicze i teologia

Obrazy dialogu

SEFIR Città Nuova. Roma, 2006. (C) Edition Lessius, Bruxelles, 1999

Stworzenie, o którym mówi Tradycja katolicka, przekracza świat ograniczony fizycznie czy biologicznie, który badają naukowcy i którego doświadczamy w codziennym życiu. Rzeczywiście, *Credo* nicejsko-konstantynopolskie głosi wiarę w jednego Boga Ojca, stwórcy wszechświata *widzialnego* i *niewidzialnego*. Ten wszechświat niewidzialny, duchowy, to anioły¹. Bóg stwarza hierarchię stworzeń: rzeczy materialne (fizyczne i biologiczne), duchowe i materialne (istoty ludzkie) i duchowe (anioły).

Stworzenie świata niewidzialnego ma najwyższe znaczenie, jeśli chcemy w poprawnym sposób interpretować biblijną opowieść o ingerencji zła w naszą historię, która to opowieść mówi, że zło nie pochodzi od Boga, ani też w całości od człowieka, ale od odłączenia się od Boga części świata niewidzialnego, jeszcze przed powstaniem człowieka. Pozbawienie stworzenia jego składnika „niewidzialnego” niesie ryzyko falsyfikacji spojrzenia na pełnię dzieła Boga i przeniesienia pochodzenia zła na Boga, co jest niekompatybilne z Bogiem dobrym chrześcijaństwa, albo w całości na człowieka, potępiając go w ten sposób na radykalną pogardę pod ciężarem ogromnej odpowiedzialności. Warto zawsze pamiętać, że stworzenie świata i człowieka uważamy za zasadniczo dobre. Stworzenie nie może cierpieć żadnego rodzaju pogardy i jego granice, jego skończoność nie może być identyfikowana ze złem, o którym mówi Księga Rodzaju. W przeciwnym razie, każde stworzenie byłoby nosicielem zła zgodnie ze swoimi możliwościami i w swoich granicach. Zło, o którym mówi Biblia, pochodzi przede wszystkim z odrzucenia Boga, z ograniczenia stworzenia do siebie samego, chcąc świadomie być jak Bóg, odrzucając swoją ontologiczną zależność od swego Stwórcy.

To ograniczenie się człowieka, niwelujące naszą historię, jest spowodowane odrzuceniem wcześniejszym, dokonany w świecie aniołów przez Szatana. Każde odczucie bólu, cierpienia, śmierci i wszystkie ograniczenia, które dotyczą człowieka zostały zasadniczo zmienione: spojrzenie na świat, jego pochodzenie i jego eschatologia² zostały całkowicie przyćmione. Z punktu widzenia egzegezy³, nie można powiedzieć, że wina na samym początku prowadzi do zmiany w *kosmosie*, ponieważ Bóg i przed i po „upadku” przechadza się po tym samym „ogrodzie”. Ale można powiedzieć, że początkowe załamanie w konsekwencji doprowadziło do stopniowej zmiany *tego* wszechświata, który, jak pisze św. Paweł, został „poddany przemijaniu” (*Rm* 8, 20). [...]

Tłumaczenie z włoskiego GK (str. 60-61)

Dominique Lambert (ur. 1960), doktor fizyki i filozofii, jest wykładowcą filozofii nauki na uniwersytecie „Notre Dame de la Paix” w Namur (Belgia). Jest autorem licznych publikacji z fizyki matematycznej, biochemii, filozofii i historii nauki.

¹ Katechizm Kościoła Katolickiego, no. 309-314

² Eschatologia <gr. *eschatos* = ostateczny + *lógos* = słowo, nauka> w religiach i niektórych systemach filozoficznych – ogół poglądów traktujących o przeznaczeniu i celu ostatecznym świata, o losach pośmiertnych człowieka. (Słownik wyrazów obcych PWN, Warszawa, 1972., str. 199)

³ Egzegeza [...] 2. wyjaśnianie i komentowanie tekstów biblijnych, Tamże, str. 174.